

SZENTES és VIDÉKE

POLITIKAI NAPILAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN:		VIDÉKEN:	
Félévre . . . 4 kor.	Félévre . . . 7 K — f.		
Negyedévre . 2 kor.	Negyedévre 3 K 50 f.		

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:
SZABÓ JÓZSEF.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZENTES, PETŐFI-UTCA 5. szám.
Telefonszám 32.

Megjelenik — hétfő kivételével — mindennap.

Tanítók, mint iskola-látogatók

Szentes, dec. 4.

Báró Eötvös József vallás és közoktatásügyi miniszter alapozta meg Magyarországon a tanfelügyelőség intézményét A »Kartausi« a XIX-ik század uralkodó eszméinek, lángeszű szerzője teremtette meg a »népoktatási törvényt« is.

Első művében a Haza feletti busongó emigráns pesszimistikus hangja talál utat az elnyomasztás alatt szenvedő magyar szívekhez; második művében már látja a homályból lángözlönrel előtörő eszméket, hisz nemzete felszabadulásában látónoki szemekkel megjelöli a kulturának azon útját, melyen Európa minden népeinek s köztük a magyarnak is haladnia kell. Harmadik is legértékesebb munkája volt a magyar népoktatásügy újjászervezése, a tanítás kötelezettsége és szabadsága, valamint ennek ellenőrzése céljából a tanfelügyelőség megalapítása.

Mi, akik átéltek a népoktatás terén a nemzetiességű küzdelmeket, akik olvastuk a »Zasztava« nemzetgyalogság cikkeit, a kik szemtanúi voltunk a tót »Mattea« magyarfaló működésének: mi tudjuk igazán, mit jelentett ezeltől 44 évvel a tanfelügyelőség megalapítása.

Csongrádvármegyében Vadász Manó volt az első kir. tanfelügyelő. A tanügyekhez nem sokat értett, de rendíthetetlen magyar ember volt. Vas kézzel vitte keresztül, amit az iskola falain belül a magyar állameszme népszerűvé létele érdekében szükségesnek látott. Az ő nyomdokain haladnak utódai is.

Ez a terhes foglalkozás azonban egy ember vállaira nem rakható le. A tolnok irodai munkákkal volt elfoglalva s külszolgálatot nem teljesített. Jó időbe került, míg a szegedi kir. tanfelügyelőség, melyhez Csongrádvármegye is tartozott: segédtanfelügyelőt kapott.

De a tanfelügyelői ellenőrzésre ez a két egyén is kevés; azért tehát Gróf Zichy János kultuszminiszter bevonta a tanfelügyelőségek működése körébe a tanügy terén kiváló érdemeket szerzett tényleg működő tanítókat is s felhívta a tanfelügyelőket, hogy az iskola látogatói minőségben alkalmazandó tanítók kinevezése iránt tegyen hozzá előterjesztést.

Nagyon helyesen. Egy emberöltő alatt tanítói karunk olyan nőivóra emelkedett, hogy gyakorlati ismereteiket az állami közoktatás terén nélkülözni merőben lehetetlen.

Hiszen eddig is voltak iskolalátogatóink... a papíroson.

Most majd a valóságban is lesznek.

A képviselőház ülése.

Budapest, dec. 4.

A képviselőház megszakitotta a költségvetési vitát és tárgyalás alá vette a katonai kivételes javaslatokat.

A javaslatokra vonatkozólag a kabinet vezetősége határozottan kijelentette, hogy a javaslatokban foglalt intézkedéseket csak a legvégső szükség esetén fogja a kormány érvényesíteni. A munkapárt a kormány e kijelentése előtt deferált és így a Ház változatlanul elfogadta a javaslatokat.

Az ellenzék sötéteja.

Az ellenzéki képviselők csak lasan gyülekeztek az Országház-kávéházban. Az elsőként volt gróf Batthyány Tivadar, aki az aktuális kérdésekről beszélgetett a képviselőkkel. Feltűnények megtörtént az ellenzék szokásos felvonulása, sablonos tiltakozása és tüntető körsetája is.

Az ülés megnyitása.

Háromnegyed tizenegy óra felé járt az idő, amikor a képviselőház main ülése megkezdődött. Tisza István elnök az ülés elején jelentéseket tett, majd bizottsági jelentéseket terjesztettek elő. A Ház ezután áttért a hadiszolgáltatásról szóló törvényjavaslat tárgyalására.

Simon Elemér előadó ismertette a törvényjavaslatot és elfogadásra ajánlotta.

Báró Hazai Samu honvédelmi miniszter, hogy kézzelfoghatóvá tegye a javaslat célját illusztrálta azokat a roppnt szükségleteket, amelyek a monarchia hadserege mozgósított állapotban megkíván. Naponként harmincezer mázsa élelmiszertre van szükség és ha egy háborút csak három hónapra számítunk, ez két millió kétézereszer métermáza tőpáljat tesz ki. Ezenkívül négyszázezer lóra és kétszázezer kocsiira van szükség, ugy, hogy ezeknek elteremtésére a polgárságot kell igénybe venni, a megfelelő kártérítés ellenében.

A jelenlevők közül senki sem kívánt hozzászólni a javaslathoz, ugy, hogy az elnök a vitát berekesztette. A Ház általánosságban, majd részleteiben is minden felszólalás nélkül egyhangúlag megszavazta a törvényjavaslatot.

Következett ezután a löszolgáltatási javaslat, amelyet a Ház Simon Elemér előadó ismertetése után minden felszólalás nélkül egy általánosságban, mint részleteiben szintén elfogadott.

Öt perc alatt elmentek azután az unjonjavaslatot. Ezt szintén Simon Elemér ismertette pár szóval. Senki sem kívánt itt sem felszólalni, ugy, hogy vita nélkül, egyhangúlag elfogadta egy általánosságban, mint részleteiben.

Végül Tisza kijelentette, hogy ezzel kapcsolatban a honvédelmi miniszter három jelentését is e intézték.

Következett ezután a nyugdíjvaslat tárgyalása, melyet Sándor János előadó ismertetett.

A titokzatos Oroszország.

Szentes, dec. 4.

Napról-napra különösebb a helyi konfliktus. Egyszer Szerbia békes, Oroszország harcias, máskor felcserélnek a szerepek és Szerbia harcias, Oroszország békes. Tegnap óta — hír szerint — a muszkák fenyegetőznek, míg a szegény Pasic békés hurokat penget. De nehogy világos legyen a helyzet, Oroszország a harcias kijelentések mellett a békét is imádja és így valóban nem lehet eligazodni.

Szerbia hivatalosan adja közre, hogy nem akar háborút és szeretné, ha európai konferencia döntene a vitás kérdésekben.

Igy áll a helyzet most. Nagyon valószínű azonban, hogy még sok mesében lesz részünk, míg a válságot megoldjuk.

Németország tovább folytatja a békepolitikáját. A kancellár beszéde után — amellyel behatóan foglalkozik a »Világsajtó« — a »Köln. Ztg.« útján nyíltan kérdezi Oroszországot, mit akar, békét, vagy háborút?

Hartwignek mevéia kell.
Köln, dec. 4.

A »Kölnische Zeitung« pétervári levelezője azt írja, hogy addig, míg Hartwig beigrádi orosz követ megmarad állásában, nem lehet szó arról, hogy a feszültség enyhüljön.

A cím békés?

Berlin, dec. 4.

Gróf Pourtalès német nagykövet néhány nap előtt megbeszélést folytatott a cárral, amelynek folyamán a cím Oroszországnak a nevében a nagykövet előtt teljesen békés szemléletű kijelentéseket tett.

Szerbia fordulása?

Belgrád, dec. 4.

Rendszerint jól értesült körökből származó hírek szerint Szerbia lemond arról az utvonálról, amelyet eddig az Adria partjáig a maga részére biztosítani akart és az egész kikötőkörzést a nagyhatalmak döntésére bizza.

Schwarz Mór sütő- és lisztnagykereskedő, Szentes.

Minden órában friss házikonyér. — Gyermekek és gyomorbojások részre kétszersült.

==== Elsőrendű műalmi és saját őrlésű lisztek, korpá, árpadara és kukorica. ====

Egy métermáza korpá 15 koronáért kapható. Viszonteladónak engedmény

Titokzatos büntény.

Kiskunfélegyháza, dec. 4

Tiszaujfalú és Alpár község között vezető határon a fásor mellett, mintegy 6 kilométer távolságban a kiskunfélegyházi csendőrség egy női hullát talált, melynek nyakára zsinag volt kötve s azzal megfojtva. Feje több helyen beverve, arca pedig kétkötélvel leöntve volt.

A csendőrök borzalommal állottak mag a hulla előtt, mely már feloszlanak kezdett indulni.

A szegény teremtés, ki az eddigi adatok szerint minden valószínűség szerint gyilkosságnak lett áldozata s személyazonossága máig sincs megállapítva: mintegy 20—25 év körüli, 156 cm. magas, arca hosszás, szeme szürkéskék, szemöldöke szőke, orra nyerges, szája réle vastag, fogaiból kettő felülről hiányzik. Ruházata barna kockás szövet, fejkötője egy fejravaló barchett kendő kékes sárga kockával, lábain hosszúszerű báránypőr állésű cipő volt. Az ismeretlen meggyilkolt nő kilétének megállapítása iránt a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Hírek mindenfelől.

— Az új hercegprimás levele. Esztergemből jelentik: A város polgármestere Csernoch Jánosnak hercegprimássá való kinevezetése alkalmából üdvözölte az új egyházi jelelmet. Csernoch János hosszabb levélben felelt az esztergomi polgárság és törvényhatóság üdvözlésére, amelyben igéri, hogy a primási székhely fellendítése érdekében mindent elkövet.

— Lopás a bácsi arzenálban. A bácsi arzenálban, ahol sok civil munkás is dolgozik, tegnap nagy lopást fedeztek fel. Titkos anyagokat loptak el. A katonai hatóságok jelentést tettek a hadügyminiszteriumnak és a rendőrséghez fordultak. Több, mint tizenöt rendőrtisztviselő van munkában. A funkcionáriusoknak kötelességükké tették a legszigorúbb titoktartást. Új hadiszerek fontos alkatrészei hiányosak, amelyeknek pótlására lázasan dolgoznak.

— Szerencsétlenül járt bányamunkás. Prokain Agoston bányamunkás négy társával együtt a kőrménybányai „Ludovika” nevű kincstári aknában dolgozott. A felettük levő szénrétegekből kivált egy tíz méter átmérőű szikla, Prokainra zuhant és halálra zúta. A szerencsétlenül járt bányamunkást nyolc árvaja siratja.

ÜGYES fiatal ember ügyvédi irodába kerestetik.

Cím: a kiadóhivatalban. 563.

Kartellon kívül!

Kartell áron alul kitűnő hintókat, homokfutókat bármily izlésnek megfelelően készít

Sárközy János
kocsigyártó Bercsényi-u. 18.

Közgazdaság.

A karácsony előtti két vasárnap.

A Magyar Kereskedők Országos Szövetsége — mint minden évben — úgy az idén is küldöttötleg kéri a kereskedelmi minisztertől, hogy a karácsonyi ünnepek előtti két vasárnapra, december 15. és 22-re függeszse fel a munkaszünetet úgy a fővárosban, mint a vidéken.

Gabonátözsde.

Szentes, dec. 4.

Buza 1913. áprilisra	12 00 E
Rozs 1913. áprilisra	10 53 "
Tengeri 1913. májusra	7 74 "
Zab 1913. áprilisra	11 13 "

Az Első Szentesi Kenyérgyár árjegyzése.

Fehér kenyér	32
Félfarna kenyér	28
Korpa	15 40
Zsoldos korpa	16—
Árpadara	22
Kukoricára	23
Párkorpa	40
Griz	48
Prézli	80
Liszt	0-as 38
"	1-es 36
"	3-as 34
"	4-es 32
"	6-os 30
Köleskása	36
Lágyó	28
Darabossó	26
Marhasó	15

Karácsonyfadiszkek

cukorkák, legfinomabb bonbon különlegességek, csemege árúk nagy választékban Csongrádi és hegyi borok, Kőbányai sör, tiszta főzött pálínkák a közelgő ünnepekre valamint lakodalomnévnapokra és disztorokra jutányos árban kapható.

Ausländer Sándor

fűszer és ital üzletében.
Báró Harucker-utca 11. 579

Nincs háborul!

Gyerünk vásárolni Gal József üzletében Dobray-házba és a piacon a sátorban. Nagy karácsonyi lapokat celluloid gallérokat, kéziöket stb. karácsonyi dísz tárgyakat.

Üzlet megnyitás.

Tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az új római kath. iskola épületében

borbály és fodrász

üzletet nyitottam. Hajmunkát legolcsóbb áron elvállalok.
A közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel:

Bilik János
borbály és fodrász. 580.

REGÉNY.

Harc a milliókért.

Irtá: X. M. Fordította: A. J.

ELSŐ RÉSZ. 92.

Ugy látszik, hogy Cernay kisasszonyonnyal egy kedves szerelmi idyllt játszik, de lehetetlennek látszik előttem, hogy a gróf saját magas állásával és nagy vagyonával komolyan foglalkoznék egy névtelen szegény leánnyal való házassággal... Egyéb-irint a gróf édes anyja sohasem adhatná hozzájárulását az ilyen frighhez...

— Gondolja ön?
— Ez egészen természetes!
— Ugy? Hát olvassa el a levelet! Talán megváltozik é nézete!
Bird a volt ügyvéd előtt kivette zsebéből Lionel levelét s átadta: eki.
Dr. Roch arany orriszeptóját tette fel, míg Fumel csak egyszerű acél gukterrel olvasta a levelet a Roch vállán keresztül. A két üzletárny egyidőben át a level végére s önkéntelenül összenéztek. Fumel köhéscsni kezdett.

— Az ördögbe! Ördögbe! — mormolta Roch.
— Most önök éppen annyira be vannak avatva a dögbe, mint én, — mondá Bird. — Miképp gondoloknak felette, uraim, nem volt okom nyugtalankodni?

— A gróf egész nyitlan és komolyan beszél!... mormogta a volt ügyvéd. — Nem kedvtelésről van szó, amint gondoltam, hanem valódi és úgy látszik, igaz szenvedélyről... Az anya is beleegyezést adta... A helyzet komoly... nagyon komoly...

— A legkomolyabb — mondá Fumel is — de nem kell kétségbeesni.

— Ön talán valami mentő utat talált? — kérde éntek Roch
— Minden bizonynyai! A gróf levelében van egy sor, mely kivetett benneteket a veszélyből s szabaddusokra fog szoptalni.

— Melyik sor az?
— Ez itt: „Szeretném irását ismerelni!” írja a gróf Valentine-nek. Tehát még nem ismeri az irását.

(Folyt. köv.)

Nyomtatványokat

legszebb és legdíszesebb kiállításban legolcsóbban készít a

Szentes és Vidéke
könyvnyomdája
Petőfi u. 5. szám

Hirdetmény

A Kúrcában termelt nád f. evi december hó 9-én és 10-én a helyszínen tartandó nyilvános szóbeli árverésen azonnali készpénz fizetés mellett el fog árvezetézni.

Az árverés 9-én reggel 9 órákor a szegvári határnál, 10-én reggel 8 órákor a Vecseri-foknál kezdődik.
Szentes, 1912. december 4.

Kalpagos tanácsnok.

Apróhirdetéseket

15 szóig 50 fillérért felvesz a kiadóhivatal
Petőfi-u. 5. szám

SZAKKÉPESÍTETT motorkezes, ki vizsgával és több évi gyakorlati bírállást keres. Lakása IV. ker. Kiser-u. 27. szám, Darabos Imre.

CSORDÁS FERENCZNEK IV. ker. Nagyörvény-utca 48. szám alatt 2 darab prima kövér malacca varz eladó.

Tisztelettel hozom a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására, hogy Szentesen, Klauzál-utca... 16. szám alatt...
női szabászatot és varrodát

nyitottam.
Elvállalok mindentéle női-ruha készítését a "legegy-szerűbbtől, a legdíszesebbtől" kivételleg.

Kértek egy próba-rendelést tenni!
A nagyérdemű hölgyközönség szives pártfogását kéri: Ifj. Kurucz Jánosné
Muladi Juliska.

Eladó ház,

A Szentesi Takarékpénztár IV. ker. Szondi-utca 8. sz. a vízvezetékkel ellátott jól felszerelt háza gyümölcsös és szőlős kerttel eladó. Birtokba vehető 1913. ávi május hó 1-én, alku köthető a Szentesi Takarékpénztár igazgatójával. 570.

Dömsödi Deiner

pankotsi 69 hold földje örökös-eladó Értekezhetni III. ker., Alkotmány-utca 23. szám alatt. 558

MI A

FIDIBUSZ?

1. A legkitűnőbb magyar
2. A legvidámabb élcslap
3. A legolcsóbb

Páratlanul népszerű! Mesés képek! Rendkívül olcsó!

EGY SZÁM ÁRA 12 FILLÉR.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy évre K 6. —
Félévre K 3. —
Negyedévre K 1 50
Egy hónapra K — 50

A „Nap” újsággallat kiadóhivatala Budapest, VIII. Fok Szilárd-u. 12.

Kérjen megrendelést!

A FIDIBUSZ 1906. 1907., 1907., 1908., 1909. és 1910. évtőlanya díszkötésben kapható. Egy kötet ára 5 korona. Mind az öt kötet egyszerre való megrendelésénél 25 százalékos engedményt adunk.

**Nagykarácsonyi
VÁSÁRT RENDEZ
BRÜLL FERENC
SZENTES.**

(Szentes és Vidéke palotában)
Túlhalmozott áruáraként mélyen leszállított árakért kaphatók: mindenféle berliner és posztó kendők. Menyasszonyi kelengyék 100 koronától 1000 koronáig.
Minden 20 korona vásárlás után egy emléktárgy!
Angol úri szabóság. Kész ruhák. Nagy raktár a legújabb divatú leány és női kabátokban.
Szabad megtekintés. Vételkényeszer nélkül.

Aki elsőrendű
úri ruhát
szokott viselni, annak nincs szüksége hogy a fővárosban vagy nagyobb vidéki városban szerezzé be ruhaszükségletét, mert azt a kivittl úgy szabás, mint izlés és kidolgozás tekintetében készíti helyben
**PAPP FERENC
SZABÓMESTER (v. szabász)**
Báró Harukker-u. 8. sz.

„Kisüstmön“
saját magam által főzött törköly
pálinka
literjét 1 K 40 fillérért árusítom. Kifűnő zamataról egyetlen vételnél is meggyőződhetik.
Legjobb minőségű saját szüretelésű
boraimat
ajánlom a tisztelt fogyasztók közönség figyelmébe. Szüszintén saját pörkökölő-kávéimat, fűszeráruimat a legolcsóbb napi áron árusítom.
Lakodalmakra kölcsön-
edényt
adok. — A gazdaközönségnek ajánlom saját öröslési és Zsoldoskorpát a legolcsóbb napi áron, valamint szemes tengerit, dercét.
384 Tisztelettel
Berkovits Á. min.

Az ön cikkei ismeretesekek lesznek a „Szentes és Vidéke“ sok ezer olvasója előtt, ha felhasználja hirdetési rovatunkat.

1 koronás
heti betétfizetések
a Szentesi Mezőgazdasági Ipar és Kereskedelmi Bank Részvénytársaságnál,
f. évi november 1-től megkezdődnek.
Előjegyzések tehető hivatals órák alatt: 8—12 óráig

**dr. Révész István
fogorvos.**
Rendelő helyiségét Sarkadi N. Antal u. 5 sz. alá (Lutheránus templom után 3 ik ház) helyezte át.

Eladó ház.
IV. ker. Kisér utca 24/a. számú ház egészben vagy 200 négyszögöl portával eladó. Ártézikum bevezetve. Értekezhetni lehet a fenti szám alatt. 568.

Egy vég vászon 9 korona!

Menyasszonyok
kik nálam vásárolnak 50 kor. értékű, ajándékba kapnak egy legfinomabb selymekendőt, vagy a legszebb koszorút.
Minden vásárló, akik csak 20 koronáig vásárolnak, azok is kapnak szép ajándékot. — Az összes raktáron lévő rőfös- és rövidárukat mélyen leszállított áron árusítom. — Ép ugy az összes fűszerárak is olcsóbbak. Petróleum 16, 1 mm. korpá 7.40. 557
Tisztelettel

NAGY ALBERT
Liebwerth-ház, Vásárhelyi-utca 8 sz.
Tiszta, jóminőségű pálinkák ugy nagyban, mint kicsinyben olcsó árért kaphatók.

Temetkezési vállalat átvétel!
Alulírott tisztelettel hozom a nagyérdemű közönség szives tudomására hogy Szeder Imréné
temetkezési vállalatát
átvettem és azt egészen ujjonnan berendezve a mai kor igényeinek megfelelően tovább fogom vezetni. — Raktáron tartok fa- és ércporsókat, szemfedeleket a legolcsóbbtól a legdrágább kivitelig. — Raktáromban koszu nagy választékban kapható.
Tisztelettel: 581.
Csernus Lukács István
temetkezési vállalata.

Felhívás hetibetűtes részvények jegyzésére!
A Szentes-Vidéki Takarékpénztár 1913 január 1-ével a 22 ik hetibetűtes évtársulati részvények jegyzésére hívja fel a t. közönség figyelmét. — Befizetés hetenként
1 korona
és a részletek tetszés szerint 3, 4 vagy 5 évi időtartama válthatók, egy, hogy minden harmadik, negyedik vagy ötödik év elteltével a részvénytjegyző a részvények értékét tőkésített kamatával készpénzben megkapja.
A jegyzett részvényekre igen előnyös feltételek mellett a takarékpénztár kölcsönt nyújt, mely a befizetésével törlesztendő.
Késedelmos fizetés esetén csak minden 4 heti késedelmért számít igen csekély intódíjakat. **Jegyzéseket már most elfogad**
a Szentes-Vidéki Takarékpénztár
560

Nyomatott a „Szentes és Vidéke“ nyomda gyorsajtóján Szentesen 1912.

Legolcsóbb bevásárlás
Kása Sándor nagykereskedőnél, ahol olcsó napi árban lehet kapni árpat, kukoricát, szénát és szecskát, ugyszintén felvágott túzifát. Mezzet, cemetet, kő-és faszenet, 50 kilótól kezdve házhoz szállít 376

Fekete János
uri- és férfi-szabó, Szentes, (új római katolikus iskola)
Műhelyében készít mindennemű uri- és férfi-öltönyöket, minden szakmába vágó dolgokat mindenkor a legkényesebb igényeknek is megfelelő kivitelben, jutányos ár és pontos kiszolgálás mellett.
A közönség szives pártfogását kéri kiváló tisztelettel
562 **Fekete János.**

Legnagyobb
hajraktár
az Alföldön
Szatmári Károly
fodrásznál. — Nagy választék kész hajfonatokban, Loknik, frizettek, homlokfűrtök, egész és fél női és férfi parókák készíttetnek. Hajbetétek, fej és hajjuzek, hajfestekek állandóan raktáron. — Minden hajmunka csak valódi hajból készül. Kívánatra mintával házhozmegek. 475

Hirdetéseket
a legjutányosabb áron
felvesz a
„SZENTES és VIDEKE“
kiadóhivatala Petőfi-u. 5.

Eladó házak és telkek. Tóth József-utca 28- számú ház, Bocskai-utcai 18. számú ház, Kurca-parti utca 52. számú ház, Szent-Anna utca 13/a számú telek, Gyopáros gyógyfürdőn 300 négyszögöles háztelkek, olcsón, kevés pénzre megvehető. Uri lakások kiadó! Értekezni lehet Pollák Gézával, Sarkady Nagy Antal-utca 5. számú háznál. 480